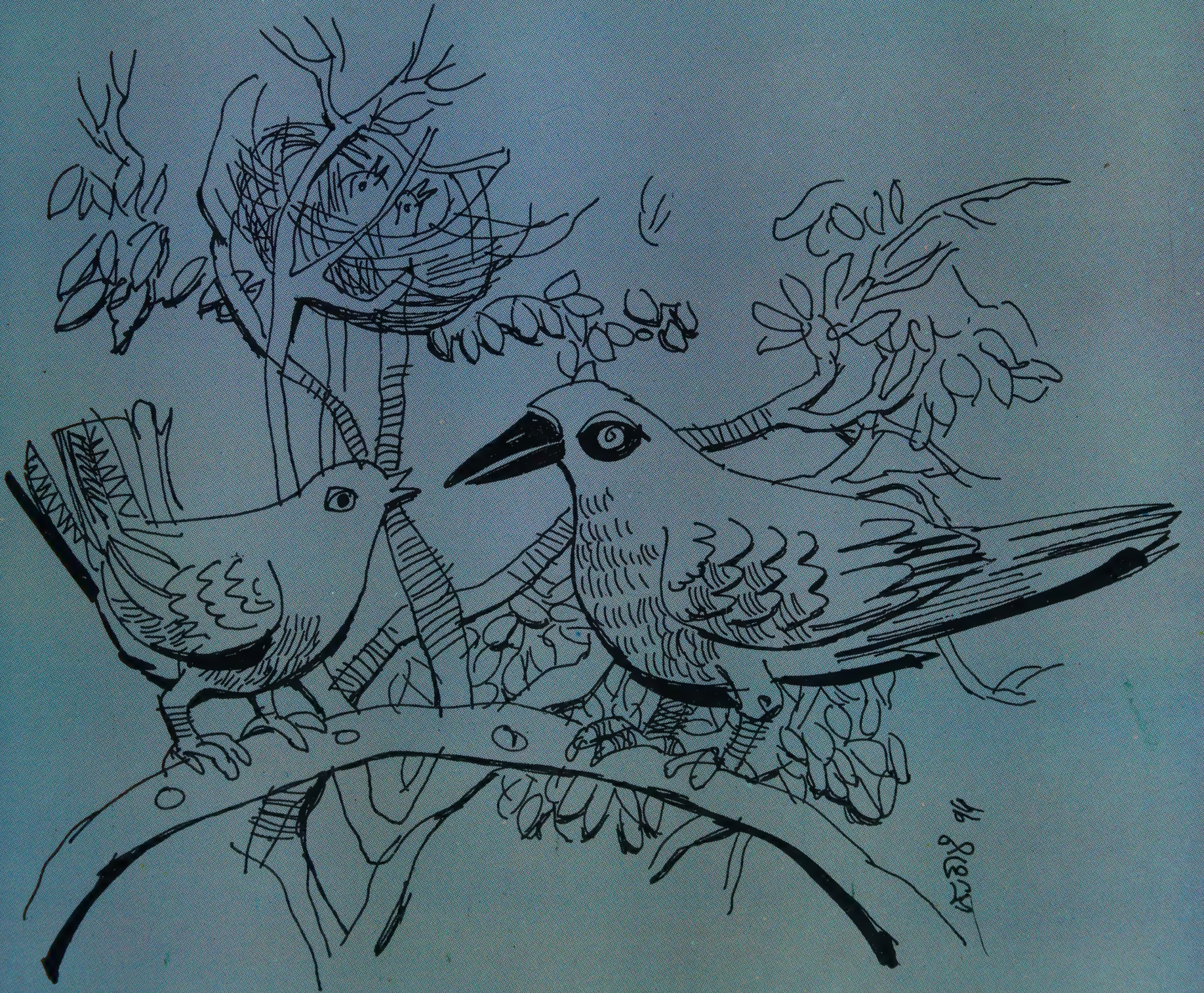

ಕಿರುಗತೆಗಳು

ಡಾ|| ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಶ್ರೀ ಲೂಕೋಸ್ ಪಲ್ಲತರೈ ಐ. ಎ. ಎಸ್.

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ

ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ

ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್

ಶಾಂತರಸ

ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ

ಗೊ. ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

ಪಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರ್

ಶಿವಶಂಕರ ಹಿರೇಮಠ

ಆರ್. ಎಸ್. ರಾಜಾರಾಮ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಲ್. ಜಿ. ಸುಮಿತ್ರ

ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಎಸ್. ಜಿ. ನಾಗಲೋಟಿಮಠ

ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ

ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಸಿ. ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಬಿ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ

ಲಿಂಗದೇವರು ಹಳೆಮನೆ

ಭ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರರಾವ್

ಭಕ್ತಪ್ರಿಯ

ಎಂ. ಪಿ. ಪರಮಶೇಖರಯ್ಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ರಾಂಕುಮಾರ್

ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ - ೩೧

ಕಿರುಗತೆಗಳು

ಡಾ. ಕರಿಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಪ್ರಸಾರಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಂಪಿ ಜಿಲ್ಲಾ ೨೦೧

KIRUGATHEGALU : By Dr. Karigowda Beechanhalli, Published by the Director of
Prasaranga, Kannada University, Hampi - 583 211, Karnataka.
First Impression 1994, Pp. 28, Rs. 8-00

© Kannada University 1994

ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ
ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ
ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಪ್ರಸಾರಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಂಪಿ - ೫೮೩ ೨೧೧

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ
ಕೆ. ಮಕಾಳಿ

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೮-೦೦

ಮುದ್ರಕರು
ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೧೮
ದೂರವಾಣಿ : ೬೬೧೩೧೨೩

ಓದು

(ತಂಗಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅನುಭವಿಸುವ ಅವಮಾನ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ದುರಂತಮಯವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ತನ್ನ ಅವಮಾನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಹೋದದ್ದು ಕಾರಣ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ಅಣ್ಣ ಅತ್ತಿಗೆಯಿಂದಾದ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ತಾನು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಓದಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ಹಠ ಆಕೆಗೆ ಇದೆ. ಆಕೆಯ ಆಶಾವಾದ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿದೆ.)

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಂಗಸಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅವಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗ. ಒಬ್ಬಳು

ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಗಂಡುಮಗ ಓದಲು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಓದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ಆಕೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಹುಡುಕಿದಳು. ಗಂಡು ಉದಾರಿ. ಆತ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡ ಅಂದ.

ಮದುವೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಮದುವೆಗೆ ಅಕ್ಕಿ ರಾಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದಳು. ಆದರೂ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಬಂತು. ಕೊನೆಗೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ತಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೊಂಚ ಹಣ ಕೇಳುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಆಕೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೊರಟಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳ ತಮ್ಮ ಖ್ಯಾತ ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದ. ಆತ ಅಪರಾಧದ ಕೇಸುಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ.

ಆತ ತನ್ನ ತಂಗಿ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾದ. ಯಾವತ್ತೂ ಬರದವಳು ಯಾಕೆ ಇವತ್ತು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಂದವಳೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ. ಆದರೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಮದುವೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸಪ್ಪಗಾದ.

ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ತಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಆಕೆ ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ತನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನು ಮದುವೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಆತ ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ಎಂಬುದು ತೋಚದೆ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಕೂತ.

ನಡುವೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಾಕಿದಳು:

“ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಅಂಥ ಹೇಳಿ ಅವಳ ಕಳಿಸಿ.”

ಆಗ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ :

“ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಜನ ಏನಂತಾರೆ ಹೇಳಿ?”

ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು:

“ನಾವು ಕೆಟ್ಟರೆ ಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ. ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಗೆ, ಈ ಪ್ಯಾಟೇಲಿ ನಾವೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿ.”

ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯಿರಿಬ್ಬರೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವನ ತಂಗಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತೋ, ಆಗಲಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಆಕೆ ತನ್ನಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿ ಜಗಳ ಕಾಯುವಂತಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಾತುಕತೆಯ ಹಾವಭಾವದಿಂದ ತನಗೆ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆಕೆಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು, ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಓದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅವನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಿರಿವಂತನಾದುದು. ತಾನೂ ಆಗ ಶಾಲೆ ಬಿಡದೆ ಓದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಅವನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಅಂಥ ಕೈಚಾಚಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರದೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂತಸದ ಗಳಿಗೆಗಳು ಅವಳ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ಎದೆ ಭಾರವಾಯಿತು.

“ಹಣ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ನೀ ನಡಿಯಿವ್ವ” ಎಂದ ತಮ್ಮ.

“ಹೋಗಲಿ, ಮದುವೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬನ್ನಿ” ಎಂದಳು ತಂಗಿ.

“ನೋಡ್ತೀವಿ, ನಡೀರಿ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ರಜ ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿ.

ಆಗ ಆಕೆ ತಮ್ಮನಿಗೂ, ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಹೊರಡುವ ಮುಂಚೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ “ನನ್ನ ಮಗನೂ ಕಲಿಯಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊರಕೊರನೆ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಳು. ತಂಗಿ ಹೇಳಿ ಹೋದ ಮಾತನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅಣ್ಣ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಗರ ಹೊಡೆದವನಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ.

ಅಕ್ಕರ

ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧

(ಮಗನಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಚಿಂತೆ. ಅವನಿಗೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ತನ್ನ ಎಮ್ಮೆಯ ಚಿಂತೆ. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಾಲದ ಚಿಂತೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾಸ್ತರನಿಗೆ ಹತಾಶೆ.)

ಪ್ರೈಮರಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಇಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎಮ್ಮೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು.

ತೊರೆಸಾಲಿಗೆ ಮೇಯಲು ಹೋದದ್ದು, ಮೂರು ಹಗಲು ಮೂರು ರಾತ್ರಿಯಾದರೂ
ಮನೆಗೆ ಮರಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ, ಅಪ್ಪ ಇಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ
ದಣಿದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಹುಡುಕಾಟ ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅಪ್ಪ ನನ್ನನ್ನು ಆ
ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ತಾನು ಅವತ್ತೂ
ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಆದರೆ
ಅಪ್ಪ ಅದನ್ನು ಹುಲಿಯೋ ಕರಡಿಯೋ ತಿಂದಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಯಾರೋ ಕಳ್ಳರು
ಹಿಡಿದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು
ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ತನಗೆ
ಸಿಕ್ಕೇಸಿಗ್ತದೆ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು.

ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪ, “ಈ ದಿನ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡ. ನೀನು ಮನೆ
ಹತ್ತಿರವೇ ಇರು. ಇದ್ದು ಈ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ನೋಡ್ಕೋ” ಎಂದಳು.

ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾನು ಈ ದಿನ
ಆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಲಿ ಎಂಬುದು ಅಪ್ಪನ ಎಣಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಮಾತ್ರ
ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಆಸೆ ತಾಳಿದ್ದಳು.

ಆದರೆ ನಾನು, “ಈ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅದೆ ಕಣವ್ವ. ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ
ಹೋಗಬೇಕು” ಎಂದೆ. ಆಗ ಅಪ್ಪ, “ನಿನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮನೆ ಹಾಳಾಗ. ನನ್ನ
ಎಮ್ಮೆ ಹೊರಟೋಗದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಕು ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ತಿತ್ತು. ನೀನು
ಇನ್ನೊಂದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದ್ರೆ ಆಯ್ತು. ಹಟ್ಟಿ ತಾವು ಇರು” ಎಂದಳು.

“ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದೆ ಫೇಲ್ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಕಣವ್ವ” ಎಂದೆ.

“ಇವತ್ತೊಂದಿನ ನೀನು ಹೋಗದೆ ಇದ್ದೆ ನಿನ್ನ ಫೇಲ್ ಏನೂ ಮಾಡಲ್ಲ ಇರು, ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದ್ದಿ. ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಬೇರೆ, ಮನೆ ಹತ್ರ ಇರಲ್ಲ ಅಂತಾನೆ. ‘ಎಮ್ಮೆ ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ತೊಡೆನೋವು ಬಂದವೆ, ದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಔಷಧಿ ತಗೊಂಡು ಬರಬೇಕು’ ಅಂತಾನೆ. ನೀ ಇರು. ನಾಳೆ ನಾನೇ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಹೇಳೀನಿ” ಎಂದಳು.

ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ ಒದ್ದಾಡಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ, “ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಕು ಕಣವ್ವ” ಎಂದು ಹಠ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಶಾಲೆಯತ್ತ ಓಡಿದ್ದೆ.

ಆದರೆ ಅವ್ವ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಾಸ್ತರ ಹತ್ತಿರ ಏನೋ ರಂಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮಾಸ್ತರು, “ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೀತಾ ಅವ್ವ ಹೋಗಮ್ಮ. ಕಳಿಸೋದಿಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವ್ವ, “ಇನ್ನೊಂದಿನ ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಿವ್ರಂತೆ, ಇವತ್ತು ಕಳಿಸಿ ಸಾಮಿ. ನನ್ನ ಎಮ್ಮೆ ಹೊಂಟೋಗದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಕು ಸೇರು ಹಾಲು ಕೊಡ್ತಿತ್ತು. ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಮಕ್ಕಳ ನೋಡ್ಕೋಳ್ಕೋರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಇನ್ನೊಂದಿನ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಬರೆಯೋದಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ ಕಣಮ್ಮ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೆ. ನೀ ಇನ್ನು ಹೋಗು. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗ್ತದೆ” ಎಂದರು ಮಾಸ್ತರು.

“ಅಯ್ಯೋ ನಿನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮನೆ ಹಾಳಾಗ ಅತ್ತ. ನೀ ಸುಮ್ಮಿರು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವ್ವ ಒಳಗೆ ಬಂದಳು. ನಾನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವ್ವನ ನೋಡಿದೆ. ಅವ್ವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟು ಕನುಕುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದವಳೇ, “ಬಾ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ನನ್ನ ರಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಾಸ್ತರ ನುಕಿಕೊಂಡು, ಕೊರಕೊರನೆ ಆಚೆಗೆ ನಡೆದಳು.

ಮಾಸ್ತರು ನಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಆ ವರ್ಷ ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗಿದ್ದೆ. ಅವ್ವನಿಗೆ ‘ಈ ವರ್ಷ ನಾನು ಫೇಲಂತೆ ಕಣವ್ವ’ ಎಂದೆ. “ಯಾಕೆ ಫೇಲಂತೆ ? ಬರ್ತೀನಿ ನಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಕೇಳಿ” ಎಂದಳು.

ಆದರೆ ಅವ್ವನಿಗೆ ಎಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ವಾರದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು; ತೊರೆಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹುಲಿ ತಿಂದು ಮೂಳೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು.

ಅವ್ವ ಆ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ದುಃಖ ಪಟ್ಟಳು.

ಅಪ್ಪ-“ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಆ ಎಮ್ಮೆ ಮಾರಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರ ಸಾಲನಾದರೂ ತೀರಿಸಬಹುದಿತ್ತು” ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತ, ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕೂತಿದ್ದರು.

ರುಜು

(ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತನ್ನ ರುಜುವಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನ ರುಜುವನ್ನು ಯಾರೇ ಮಾಡಿದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವನ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರ ರುಜುವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿದರೆ ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಮಗ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.)

ತಗ್ಗಳಿಯ ರಾಮಪ್ಪನ ಮಗ ರಾಮಣ್ಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಬಿ.ಎ. ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಮೊದಲ ಬಿ.ಎ.ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಷಿಪ್ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ರಾಮಣ್ಣನೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಕಾಲೇಜಿನ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ.

ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಓದಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ. ಅದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ತಂದೆ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಇನ್ನು ಎರಡು ದಿನ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಸರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆತ ನಾಳೆಯೇ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಹಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬಸ್ಸು ಹಿಡಿದು ಆತ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋದ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ರಾತ್ರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ತಂತಮ್ಮ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೇರು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ರಾಮಣ್ಣನನ್ನು ಅವನ ಅವ್ವ ವಿಚಾರಿಸಿದಳು. ಆಕೆಗೆ ಅವನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಂದುದು ಕಂಡು ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು.

ರಾಮಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಅಪ್ಪ ಹೊಲ ಉಳಲು ಹೋಗಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಮಗ ಅವತ್ತೇ ಸಂಜೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊಲದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ.

ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ರಾಮಣ್ಣ ಊರುಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಯಾರದೋ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರದಿಂದ ಗಾಡಿಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಲದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದ. ಮಗ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವ್ವನಂತೆ ಅಪ್ಪನೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಹೇರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೇಳಿದ.

ಅಪ್ಪ : ಯಾಕಪ್ಪ? ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಊರಿಗೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ ಅಂಥ.

ಮಗ : ಬರೆದಿದ್ದೂ ನಿಜ ಕಣಪ್ಪ. ಆದರೆ ಆಗ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪ : ಏನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅಪ್ಪಾ !

ಮಗ : ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿದೋರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದೊಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಕಣ್ಣಪ್ಪ! ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಪ್ಪ : ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಮಗ : ನೀವು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಪ್ಪ : ಅಷ್ಟೇನಾ? ಎಲ್ಲಿ ಮಸಿ ತಂದಿದ್ದೀಯಾ?

ಮಗ : ತಂದಿದ್ದೀನಿ.

ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಾಚಿದನು ಮಗ ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಗಾಡಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪನ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿಗೆ ಸವರಿ ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪನ ರುಜುವನ್ನು ಒತ್ತಿಸಿಕೊಂಡನು. ರುಜು ಒತ್ತಿ ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದನು.

ಅಪ್ಪ : ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀಯಲ್ಲ. ಬಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ಅತ್ತ ನೀನೇ ನಿನ್ನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟ ಒತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಆಗ್ಗಿತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಅಂಥ ಗುರುತೇನಾದ್ರೂ ಇದೆಯಾ?

ಮಗ : ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರ ರುಜುವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಮಾಡಬಾರದು ಕಣಪ್ಪ. ಅದೇನಾದ್ರೂ ಗೊತ್ತಾದ್ರೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕ್ತಾರೆ.

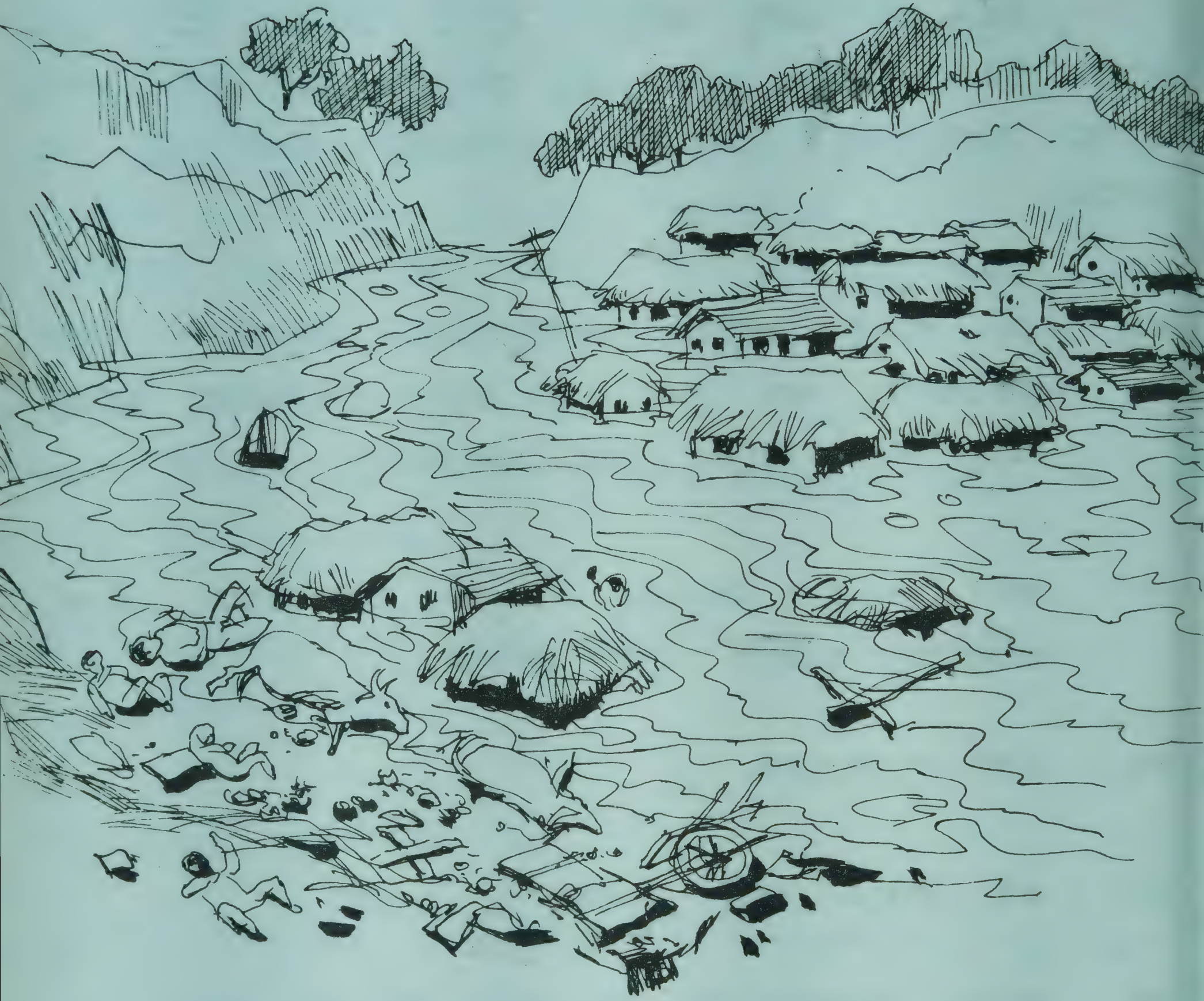
ಅಪ್ಪ : ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ?

ಮಗ : ಪತ್ತೆ ಹಚ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದವೆ.

ಅಪ್ಪ : ಹೌದಾ, ಹಾಗಾದ್ರೆ ನನ್ನ ರುಜುವಿಗೂ ಬೆಲೆ ಇದೆ ಅನ್ನು.

ಒಬ್ಬರ ರುಜುವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪ ಮಗನಿಂದ ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯನಾದ. ಅನಂತರ ಮಗ ಅಪ್ಪನಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಹೊಲದ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ತನ್ನವ್ವನಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅಂದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟ.

ಕೆರೆ

(ದಾದಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆರೆ ಒಡೆದು ಹೋದ ಗುರುತು ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ಇದೊಂದು ದುರಂತಮಯವಾದ ಪ್ರಸಂಗ.)

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದಾದಳ್ಳಿಯು ಅಂಥ ನೀರುಗಂಟಿ ಇದ್ದ. ನೀರುಗಂಟಿ ಎಂದರೆ ಕೆರೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು ಬಿಡುವವನು. ಒಂದು ವರ್ಷ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಭಾರಿ ಮಳೆ ಬಂತು. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

ನಾಲೆಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡಿದವು. ಕೆಲವು ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅನೇಕ
ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದವು. ಒಂದೇ ಸಮನೇ ಧೋ ಎಂದು ಸುರಿಯುವ
ಮಳೆ ಕಂಡು ಜನ ಕಂಗಾಲಾದರು.

ಈ ಮಳೆಗೆ ದಾದಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯೂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡಿತು. ಅದು
ತುಂಬಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ದಾದಳ್ಳಿಯ್ಯನಿಗೆ ಭಯ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅದರ ಏರಿ ಬೇರೆ
ಬಿಗಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬಿಟ್ಟರೂ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ
ಮಳೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಾ
ಹೋಗಿತ್ತು. ತುಂಬು ಎತ್ತಿದರೆ ಇಡೀ ಕೆರೆನೀರು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು
ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ ಅರ್ಧ ತುಂಬು ಎತ್ತಿ ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಕೆರೆಯ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ದಾದಳ್ಳಿಯ್ಯ ಸಂಜೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಅವನ
ಕಣ್ಣು ತುಂಬಾ ತನ್ನ ತುಂಬಿದ ಕೆರೆಯ ಚಿತ್ರ, ಧೋ ಎಂದು ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ
ಮಳೆ ಎರಡೇ ತುಂಬಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಕೆರೆ ಏರಿ ಒಡೆದರೆ ಇಡೀ ಊರಿನ ಮೇಲೆ
ಅದು ನೀರು ನುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ದನಕರು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ—
ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಆತ ಯೋಚಿಸಿದ.

ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದ. ನಿದ್ರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರದು. ಅದೇ ಚಿಂತೆ. ಹೆಂಡತಿ
ಅವನ ಪಾಡು ಕಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು. ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ
ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಳೆ. ತುಂಬನ್ನು ಪೂರ್ತಿ
ತೆಗೆದು ಬಿಡಬೇಕಿತ್ತು ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿದ್ರೆ ಹೋದ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ
ಒಂದು ಕನಸು ಬಿತ್ತು. ಕೆರೆ ತುಂಬಿ ನೀರು ಏರಿಯ ಮೇಲೆ ಉರುಳಲು
ಶುರುವಾಯಿತು. ಗಂಗವ್ವ ಅವನ ಕನಸಿಗೆ ಬಂದಳು. ಬಂದು, “ದಾದಳ್ಳಿಯ್ಯ

ಯೇಗ ಎದ್ದು ಬಾ. ಬಂದು ನನ್ನ ತುಂಬನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತೆಗಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ನಾನು ತಡೆಯಲಾರೆ. ಏರಿ ಒಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಊರಿನ
ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಆಗುವ ಸಾವು ನೋವುಗಳಿಗೆ ನಾನು
ಹೊಣೆಯಲ್ಲ. ನೀನೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ” ಎಂದಳು.

ದಾದಳಯ್ಯ ದಢಾರನೆ ಎದ್ದು ಕೂತ. ಮಳೆಯ ಆರ್ಭಟ ಹೊರಗೆ
ನಡೆದಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ನಿದ್ರೆ ಹೋದ. ಮತ್ತೆ ಗಂಗೆಯ ಅಲೆ ಕನಸಿಗೆ ಬಂದಳು.
ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ‘ಬರುತ್ತೀನಿ
ಅಂಥ ಬಾಪೆ ಕೊಡು’ ಎಂದಳು. ಆತ ಭಾಪೆ ಕೊಟ್ಟು ಎದ್ದು ಕೂತ.
ಹೆಂಡತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಬಿದ್ದ ಕನಸನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿದ. ಹೆಂಡತಿ ಅವನನ್ನು
ಕುರಿತು “ಎಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಬರೀ ಭ್ರಮೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗು. ನಿನ್ನ ಕೆರೆಗೆ ಏನೂ
ಆಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದಳು. ಆಗ ಅವನು “ನಾನು ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಗಂಗೆಯವನಿಗೆ
ಬಾಪೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀನಿ” ಅಂದ. “ಈ ಕಗ್ಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗ್ತೀಯಾ ? ನಿನಗೇನಾದರೂ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿದೆಯಾ?” ಎಂದು ಆಕೆ ರೇಗಿದಳು.

ದಾದಳಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನೆ ಮತ್ತೆ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟ. ಗಾಢ ನಿದ್ರೆ ಬಂದು
ಬಿಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಒಡೆಯಿತು. ನೀರು ಊರಿನ ಮೇಲೆ
ನುಗ್ಗಿತು. ನಿದ್ರೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದ ನೀರಿಗೆ ಇಡೀ ಊರು ಮುಳುಗಿತು.
ಆಸ್ತಿಹಾನಿಗೆ, ಪ್ರಾಣಹಾನಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿರಲಿಲ್ಲ. ದಾದಳಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ
ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಸಾವಿನ
ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿತ್ತು.

ಮನೆ

(ಕಾಗಕ್ಕ ಮತ್ತು ಗೂಬಕ್ಕ ಇಬ್ಬರೂ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳತಿಯರು. ಮಳೆಯಿಂದ ಗೂಬಕ್ಕನ ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆ ನಾಶವಾದ್ದರಿಂದ ಕಾಗಕ್ಕ ಅವಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಗೂಬಕ್ಕ ಕಾಗಕ್ಕನಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗೂಬಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಗೂಬಕ್ಕ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಬದಲಾಗಿ ಅಂದಿನಿಂದ ಹಳೇಮನೆ, ಹಳೇಮಂಟಪ, ಹಳೇದೇವಸ್ಥಾನ, ಸ್ಮಶಾನ, ಮುದಿಮರಗಳ ಪೊಟರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಬಕ್ಕ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿದೆ.)

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗಕ್ಕ ಮತ್ತು ಗೂಬಕ್ಕ ಅಂತ ಇದ್ದರು. ಕಾಗಕ್ಕನದು ಕಲ್ಲಿನ ಮನೆ. ಗೂಬಕ್ಕನದು ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆ. ಇಬ್ಬರ ಮನೆಯೂ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮುಗಿದಿದ್ದವು. ಸರಿ ಅವೆರಡು ಸೇರಿ ಒಂದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಸಂತೆಗೆ ಹೊರಟವು. ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದವು. ಮಳೆಗಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವು ಮಧ್ಯದಾರಿಗೆ

ರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಮೇರಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು ತೊಪ್ಪೆಯಾದವು. ಕಾಕಾಬಾಬಾನುಗಳೂ ನೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ನೋಡಿದರೆ, ಕಾಗಕ್ಕನ ಕಲ್ಲಿನ ಮನೆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಗೂಬಕ್ಕನ ಮನೆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿತ್ತು. ಗೂಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಮನೆ ಮಳೆಯ ಪಾಲಾದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅದರ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಕಾಗಕ್ಕ, “ಬಾ ನಮ್ಮನೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಇರುವೆ. ನೀನು ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ತನಕ” ಅಂಥ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

ಕಾಗಕ್ಕ, ಗೂಬಕ್ಕನಿಗೆ ಉಟವಾದ ಮೇಲೆ, “ಎಲ್ಲಿ ಮಲಿಕೊತಿಯಾ? ಮಕ್ಕಳ ಪಕ್ಕ ಮಲಿಕೊತಿಯಾ” ಅಂತ ಕೇಳಿತು. “ಬೇಡವ್ವ ಬೇಡ. ಅವರು ನಿದ್ದೆ ಕೊಡಲ್ಲ” ಅಂಥ ಗೂಬಕ್ಕ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಾಗಕ್ಕ, “ಹೋಗಲಿ ಅವರೆಕಾಳು ಮಡಕೇಲೇ ಮಲಿಕೊ” ಅಂತ ಹೇಳಿತು. ಗೂಬಕ್ಕ ಅದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪದೆ, “ಬೇಡ ಬೇಡ ಅವರೆ ಹುಳವೆಲ್ಲಾ ಮುತ್ತುಕೋತಾವೆ” ಅಂಥ ನಿರಾಕರಿಸಿತು. “ಬೆಲ್ಲದ ಮಡಕೇಲಿ ಮಲಿಕೊತಿಯಾ” ಅಂಥ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕಾಗಕ್ಕ ಕೇಳಿತು. ಗೂಬಕ್ಕ “ಸರಿ ಆಯಿತು” ಅಂಥ ಹೇಳಿತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಗೂಬಕ್ಕ, ಬೆಳಕಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೆಲ್ಲನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದುಬುಡುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥ ಕಾಗಕ್ಕನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರವಾಗೇ ಇತ್ತು.

ಎರಡೂ ಮಲಗಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ‘ಕಟುಂ ಕಟುಂ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕಾಗಕ್ಕನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಕಾಗಕ್ಕ ಸಂಶಯದಿಂದ, “ಏನೇ ಗೂಬಕ್ಕ ಬೆಲ್ಲ ಏನಾದರು ತಿನ್ನಕೊತ್ತಾ ಇದಿಯಾ ಹೇಗೆ?” ಅಂಥ ಕೇಳಿತು. ಗೂಬಕ್ಕ, “ಇಲ್ಲ ಕಣೆ ಕಾಗಕ್ಕ, ಸಂತೇಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೆಕೊಂಡಿದ್ದವಲ್ಲ, ಚಳಿಗೆ ಒಂದನ್ನ ಬಾಯ್ಗಾಕ್ಕೆ. ಅದು ಗೋಟು. ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸವೀತಾನೇ ಇಲ್ಲ” ಅಂದಿತು. ಆದರೆ ಗೂಬಕ್ಕ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಬೆಲ್ಲವನ್ನೇ ಕಟುಂ ಕಟುಂ ಅಂಥ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿತ್ತು. ಕೋಳಿ

ಕೂಗೋ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಗೂಬಕ್ಕನಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ ತಿಂದಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಸಡಿಲಾಗಿ
ಭೇದಿ ಶುರುವಾಯಿತು. ತಡೀಲಾರದೆ ಮಡಕೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗೋಯ್ತು.
ಗೂಬಕ್ಕನಿಗೆ ಭೇದಿ ತಡೀಲಾರದೆ, ಕಾಗಕ್ಕನಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿ, “ಸ್ವಲ್ಪ ಆಚೆ
ಹೋಗಿ ಬತ್ತೀನಿ” ಅಂಥ ಹೇಳಿ ಹೋಯಿತು.

ಇತ್ತ ಕಾಗಕ್ಕ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಎದ್ದು ಕಾಫಿ ಮಾಡುವ ಅಂಥ
ಬೆಲ್ಲದ ಮಡಕೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ! ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ
ಕೈಗೆಲ್ಲಾ ಏನೋ ಒಂಥರಾ ಅಂಟಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅದೇನು ಎಂದು
ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಮಡಕೆಯನ್ನು ಈಚೆಗೆ ತಂದು ನೋಡಿದಳು. ಅವಳು
ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಗೂಬಕ್ಕ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಬೆಲ್ಲ ತಿಂದು ಭೇದಿ ಮಾಡವಳೆ.

“ಸರಿ ಬರಲಿ ಅವಳು, ಏನೂ ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದೋಳೆ
ವಸಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟೆ, ಬೆಲ್ಲನೆಲ್ಲ ತಿಂದು ನನ್ನೇ ರಾತ್ರಿ ಸುಳ್ಳೇಳಿ ಮೋಸ
ಮಾಡವಳಲ್ಲ? ಬರಲಿ. ಹೆಂಗೂ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗವಳೇ ನೀರು ಬುಡುಕೆ
ಹೋದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ” ಅಂಥ ಬೈಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಸಿ ನೀರು
ಕಾಯಿಸಿ ಗೂಬಕ್ಕ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕೂತಳು. ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ
ಗೂಬಕ್ಕ ಬಂದು, “ಕಾಗಕ್ಕ ನೀರು ಬುಡೆ” ಅಂಥ ಕೇಳಿದಳು. ಕಾಗಕ್ಕ ಗಣ
ಗಣ ಕಾಯಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ನೀರು ತಂದು, “ಏನೇ ನನ್ನ ಸವತಿ! ಮಲಿಕೊ
ಅಂತ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟೆ ಹಿಂಗೇನೇ ಮಾಡೋದು. ನನ್ನೇ ಮೋಸ ಮಾಡ್ತೀಯಾ?”
ಅಂಥ ಬೈದು ಬಿಸಿನೀರು ಊದು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪೊರಕೆ ತಗೊಂಡು
ಗೂಬಕ್ಕನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಡಿದಳು.

“ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲ್ಲ, ಮಾಡಲ್ಲ” ಅಂಥ ಕುಣಿತಾ
ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗೂಬಕ್ಕ ಆಚೆ ಓಡಿದಳು. ಆದರೆ ಗೂಬಕ್ಕನ ಹಿಂಭಾಗವೆಲ್ಲಾ
ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗಕ್ಕನ ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

ವೇಷ

(ರಾಜನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳಿರುವ ನಿಲುವು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ರಾಜ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಸುಳ್ಳು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬದೆ ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.)

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಆತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಆತ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಆಗಾಗ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವರ ದುಗುಡ ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ರಾಜ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು “ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮಹಾಪ್ರಭು” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ರಾಜನಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ರಾಜ, “ಮಳೆಬೆಳೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ?” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ. ಮಂತ್ರಿ ಅದಕ್ಕೆ “ಮಳೆಬೆಳೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ರಾಜ ಮತ್ತೆ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು “ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಜೂಜು, ಕುಡಿತಗಳು ಇವೆಯೇ ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

“ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬೀನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹುಡುಕಿದರೂ ಜೂಜು, ಕುಡಿತಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಯಾಕೋ ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ರಾಜ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ವೇಷ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಂತೆ ಒಂದು ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಥರಾವರಿ ಜನಗಳ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು, ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸತೊಡಗಿದ.

ಅವನ ಪಕ್ಕದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರು ಕೂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬಳು ಹೇಳಿದಳು:

“ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೂಜು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಮ್ಮ ರಾಜನಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.”

ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಹೇಳಿದಳು:

“ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ತಾಕತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜನಿಗೂ ಇಲ್ಲ.”

ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ರಾಜ ಅಲ್ಲಿಂದ

ಎದ್ದು ಅರಮನೆಗೆ ಹೊರಟ. ಬಂದವನೇ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ:

“ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದು ತನ್ನಿ” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದ.

ಮಂತ್ರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಡಂಗೂರ ಸಾರಿಸಿದ. “ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರು ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಜೂಜು ಮತ್ತು ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರೇ ಸ್ವತಃ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು, ಕಿವಿಯಾರೆ ಆಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು” ಎಂದು ತಳವಾರ ಸಾರಿದ.

ಯುವತಿಯರು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ನೇರವಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಜನಿಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು, ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಬರುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಇಬ್ಬರೂ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ರಾಜಭಟರು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದರು. ರಾಜ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ. ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಯುವತಿಯರೇ ಅವರು ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ವಿಚಾರಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ಮಂತ್ರಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಗುರಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ :

“ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಂದನೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದಿರಂತೆ ನೀವು ನಿಜವೇ?”

“ನಾವು ರಾಜನನ್ನು ನಿಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು” ಎಂದರು ಇಬ್ಬರೂ.

ನಡುವೆ ರಾಜ ಮಾತು ತೆಗೆದು ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಕೇಳಿದ :

“ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೂಜು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ ಅದು ಹೇಗೆ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು?”

ಆಕೆ ಅದಕ್ಕೆ :

“ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಜೂಜಿನ ಮನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಇಸ್ಪೇಟ್ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಗಲಾಟೆ, ಹೊಡೆದಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಗಲಾಟೆ, ಗದ್ದಲ ಕೇಳಲಾರದೆ, ನೋಡಲಾರದೆ ಕಾಲ ತುಂಬಿಸಲು ನಾನು ನಿತ್ಯ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ರಾಜ ಕೇಳಿದ :

“ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಡಿತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು?”

ಆಕೆ ಅದಕ್ಕೆ :

“ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಹೊಡೆದಾಟ, ಕೊಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡತಿಯರು ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಡಿದು ತೂರಾಡುವ ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಗೋಳಾಟವನ್ನು ನೋಡಲು ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಾಲವು. ಅಲ್ಲಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಆ ನರಕವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಕಾಲ ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ರಾಜ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಆಲಿಸಿದ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಹೀಗೆ ನಮ್ಮದಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಗುಡುಗಿದ. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೂಜು ಮತ್ತು ಕುಡಿತಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ.

ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಜಾಮಾಡಿದ.

ರಾಜ ಇನ್ನು ತಮಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಾನೋ ಎಂದು ಯುವತಿ ಯರಿಬ್ಬರೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಜ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಅರಮನೆಯ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಂದ ಗೌರವಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಹೇಳಿದ.

ಬೆದರಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಹೋದ ಜೀವ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮರಳಿದರು.

ಆಮೇಲೆ ರಾಜ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತಾನೇ ಆಗಾಗ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ.

ವಿಷಾದ

(ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹಣದ ಪುಚ್ಚು ಆಗಬಾರದು ಎಂಬ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ನಾಳೆ ಆತ ಕಳ್ಳನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ. ಆದರೆ ಆ ಬಾಲಕ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಮಂಚಿತನಾಗಿ ನಾಳೆ ದಿನ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯಂತೆಯೇ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಾದ ನಾಯಕನಿಗೆ.)

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊತ್ತು. ಕಛೇರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು
ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರ ಬಂದಿದ್ದೆ. ರಸ್ತೆಯುಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆ
ಇಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಜನ ಅದು 'ಲಂಚದ ಮನೆ'
ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಸರ್ಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನಂತೆ.
ಅದು ಶುರುವಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರು ಇನ್ನೂ ಅದರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ
ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಗಾರರು, ದುಡಿಯುವ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಆ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿದ್ದ
ಮರಳುರಾಶಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಮರಳು, ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯ
ತುಂಬಾ ಹರಡಿದ್ದರು.

ಆ ಮರಳಿನ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗು ಆಟ
ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮೋಟಂಗಿ ಇಕ್ಕಿತ್ತು. ಚಡ್ಡಿ ಇಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬೆರಳು ಮರಳು
ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಗೊಣ್ಣೆ ಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು! ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮಗು.
ತಲೆ ತುಂಬಾ ದಟ್ಟ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು.

ನಾನು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಗು ನನ್ನನ್ನು
ಒಂಥರಾ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ನಕ್ಕರೆ ಅದೂ ನಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮುಖ
ಗಂಟಾಕಿದರೆ ಅದೂ ಗಂಟಾಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದರ ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಮಾತ್ರ ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು.
ಮಗು ಅದರ ಪಾಡಿಗೆ ಅದು ಮರಳುರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಆಟ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವತ್ತು ಯಾಕೋ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆ ಮಗುವನ್ನು ನಗಿಸಿದೆ, ನಕ್ಕಿತು. ಆಗ ನನ್ನ ಜೀವಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ತೆಗೆದು, “ಚಾಕಲೇಟ್ ತಗೋ” ಎಂದು ಕೊಟ್ಟೆ.

ಅದು ಮರಳುರಾಶಿಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಬಂದು ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಕಾಸು ಈಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಮೇಲೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಕಾಸು ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು “ನೀನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲ್ವೆ ?” ಎಂದೆ. ಅದು ಹೋಗಲ್ಲ ಅಂಥ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿತು. ಅದು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ದುಃಖವಾಯಿತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದರ ಅವ್ವ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳು ದಡದಡನೆ ಇಳಿದು ರಸ್ತೆಗೆ ಓಡಿಬಂದಳು.

ನಾನು ಹತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ ಆಗಲೇ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವಳು “ಸಾಮಿ, ಸಾಮಿ” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದಳು. ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿ, ನಿಂತೆ. ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯ ಥಟ್ಟನೆ ಕಿತ್ತು, ಆ ಕಾಸನ್ನು ನನ್ನತ್ತ ಎಸೆದು, “ಕೈಗೆ ಕಾಸುಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಗುವ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಕಳ್ತನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ಸಾಮಿ ?” ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ನಾನು “ಇಲ್ಲಮ್ಮ, ಸುಮ್ಮನೆ ಚಾಕಲೇಟ್ ತಗೋ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟೆ ಅಷ್ಟೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಅಂತ ಕೊಡ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದೆ.

“ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೂ ಹೀಗೆ ಚಾಕಲೇಟ್ ತಗೋ ಅಂತಾ ಕೊಡ್ತೀರಾ ಸಾಮಿ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು ಆಕೆ.

ಆಗ ನಾನು ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕಾಲಿನ ಬಳಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ನಾಲ್ಕನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆ

ಎತ್ತಿಕೊಂಡೆ.

ಆಗ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು : “ನೀವು ದೊಡ್ಡವರು ಸಾಮಿ. ಓದೋರು, ತಿಳಿದೋರು. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ” ಎಂದಳು.

ಅವಳ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೇಳಿದಳು : “ನನಗಿನ್ನೂ ರಟ್ಟೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಸಾಮಿ. ದುಡಿದು ನನ್ನ ಮಗುವಿನ ಸಾಕ್ಷೀನಿ. ಆದ್ರೆ ಅದನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲ್ಲ. ನನಗೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಇದೆ.”

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮನೆಮೇಲಿನಿಂದ ಅವಳ ಗಂಡ ಬಾ ಎಂದು ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿದ. ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಕಟ್ಟಡದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದಳು. ನಾನೂ ಮೂಕನಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಕಿತ್ತಿಟ್ಟೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಪದವಿ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ'ವನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಇದರ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ನಾಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರನ್ನು, ಭಾಷಾತಜ್ಞರನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಮುದ್ರಣ ವಿನ್ಯಾಸ, ಚಿತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಿತಿಯು ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚಿಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮಾದರಿ, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾಷಾತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಸಹಾಯಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರಿಂದ ಅದರ ಗುಣದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಾಯಕರು ನೀಡಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ನವಸಾಕ್ಷರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಲಾಯಿತು; ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಲಾವಿದರು ವಿಷಯಗಳಿಗೊಪ್ಪುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನವಸಾಕ್ಷರರ ಬಳಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಪರಿಸಿ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಹೊರತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ. ನೃಪತುಂಗ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು "ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್". ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ವಿವೇಕದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನ ಚದುರರು. ಹೀಗೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷರದಲಿತರನ್ನಾಗಿಯೂ ಉಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಕಲಿಸುವ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕಲಿತವರು ಮರೆಯದಂತೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಾಡಿನ ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪತಾಳಿದೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವ ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಲೂಕೋಸ್ ವಲ್ಲತ್ತರೈ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಓದುಗರು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕುಲಪತಿಗಳು
